

Riigikogu riigikaitsekomisjon

18.02.2025 nr 5-7/25/5-5

Arvamus Kaitseväe teenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (563 SE) kohta

Vabariigi Valitsusele esitati arvamuse andmiseks Riigikogu liikme Kalle Grünthali poolt algatatud kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (563 SE), millega sooviti muuta reservteenistuses osalemise aja eest makstava toetuse suurust.

Kaitseministeerium esitas Vabariigi Valitsusele otsuse tegemiseks järgmise arvamuse:

„Eelnõuga nähakse ette, et toetusi hakatakse suurendama iga-aastaselt, indekseerides hetkel kehtivaid toetuste baassummasid koefitsiendiga 1,3. Paraku seletuskirjast ei selgu uue indekseerimismehhanismi rakendamisega kaasnevat rahalist kulu ega ole analüüsitud, kuidas mõjutaks reservväelaste toetuste iga-aastane 30% tõus teisi kaitsekulusid ja riigikaitse terviklikku rahastamist. Samuti ei ole selgitatud millest lähtuvalt on vastav koefitsient toetuste suurendamise aluseks võetud.

Kaitseministeeriumi hinnangul on tegemist märkimisväärse muudatusega, mis looks automaatse mehhanismi reservväelaste toetuste tõstmiseks, lähtumata seejuures konkreetsest julgeolekuolukorrast, riigi eelarvelistest võimalustest või Kaitseväe reaalsetest vajadustest.

Toetame algatusi, mis tõstaks inimeste kaitsetahet, sest väljaõpetatud, motiveeritud ning heas valmiduses olev reserv on üks Eesti kaitsevõime alustalasid. Lisaks kaasaegsele relvastusele ja laskemoonale on sama oluline, et inimesed tunneksid end väärtustatuna ning õiglaselt kohelduna. Samas juhime tähelepanu, et reservväelaste toetuste suurendamisel tuleb säilitada terviklik vaade riigikaitsele – see hõlmab nii varustuse, relvastuse, väljaõppe kui ka inimressursiga seotud kulutuste tasakaalustatud planeerimist.

Seaduse tasemel fikseeritud iga-aastane 30% indekseerimine tähendaks, et valitsuse võimalus paindlikult suunata vahendeid erinevate julgeoleku- ja kaitsevajaduste katmiseks, oleks märkimisväärselt piiratud. Kuna julgeolekuolukord võib muutuda, ei ole mõistlik siduda riigikaitsega seotud kulutusi üksnes mehaanilise koefitsiendiga.

Sõjalist riigikaitset planeeritakse terviklikult kümneaastase riigikaitse arengukava raames. Käesoleval aastal koostatakse uus riigikaitse arengukava aastateks 2026-2035. Selle protsessi raames vaadatakse üle ka reservväelaste toetuste süsteem ning analüüsitakse võimalusi toetuste määrade suurendamiseks. Tulenevalt eeltoodust ei pea Kaitseministeerium võimalikuks eelnõu esitatud kujul toetada. Reservväelaste toetuste küsimust käsitletakse riigikaitse arengukava 2026-2035 koostamise käigus, mil kujundatakse terviklik ja strateegiliselt läbimõeldud lahendus reservväelaste toetuste süsteemi uuendamiseks, mis sobitub üldisesse riigikaitse rahastamise raamistikku.“¹

Ka Rahandusministeerium ei toetanud Riigikogu liikme Kalle Grünthali k.a 13. jaanuaril algatatud kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (563 SE) põhjendades seda järgmiselt: „Seaduse vastuvõtmisega ei saa tekkida n-õ automaatseid lisakulusid. Rahandusministeerium ei saa kooskõlastada eelnõu, milles ei ole analüüsitud riigile kaasnevaid võimalikke kulusid ega välja toodud tekkivate kulude katteallikat. Siduvate rahaliste otsuste tegemine on koondatud riigi eelarvestrateegia (RES) ja riigieelarve protsessi, kus kõrvutatakse kõik riigi rahalised võimalused ja vajadused. Rahandusministeerium ei saa

¹ Kaitseministri kiri „Kaitseväeteenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõule (563 SE) arvamuse avaldamine“ 30.01.2025 nr 5-7/25/5-3

põhimõtteliselt toetada RES protsessi väliselt otsuseid, millega võetakse rahalisi kohustusi.“²

Võttes arvesse Kaitseministeeriumi ja Rahandusministeeriumi arvamust otsustas Vabariigi Valitsus mitte toetada Riigikogu liikme Kalle Grünthali algatatud Kaitseväge teenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (563 SE) esitatud kujul.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Hanno Pevkur
minister

² Rahandusministri kiri „Kaitseväge teenistuse seaduse muutmise seaduse eelnõu (563 SE)“ 25.01.2025 nr 1.1-11/211-2